

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2023. február 19.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

EMLÉKEZÉS RÉGI IDŐKRŐL

Köszöntés igéje: Zsoltár 77,12-14

Megemlékezem az Úrnak cselekedeteiről, sőt megemlékezem hajdani csodáidról; És elmélkedem minden cselekedetedről, és tetteidről gondolkodom. Oh Isten, a te utad szentséges; kicsoda olyan nagy Isten, mint az Isten?

Énekek: 111,1-2; 633; 264,2-3; 89,1.7

Lekció: 5Mózes 32,7-12

Alapige: Ézsaiás 63,7-14

Az Úrnak kegyelmességeiről emlékezem, az Úr dicséreteiről mind aszerint, amit az Úr velünk cselekedett; az Izráel házához való sok jószágáról, amelyet velük cselekedett irgalma és kegyelmének sokasága szerint. És ő mondá: Bizony az én népem ők, fiak, akik nem hazudnak; és lőn nekik megtartójuk. Minden szenvedésüket Ő is szenvedte, és orcájának angyala megszabadítá őket, szerelmében és kegyelmében váltotta Ő meg őket, fölvette és hordozá őket a régi idők minden napjaiban. Ők pedig engedetlenek voltak és megszomoríták szentségének lelkét, és ő ellenségükké lőn, hadakozott ellenük. S megemlékezék népe a Mózes régi napjairól: hol van, aki őket kihozta a tengerből nyájának pásztorával? Hol van, aki belé adá az ő szentséges lelkét? Ki Mózes jobbján járatá dicsőségének karját, aki a vizeket ketté választá előttük, hogy magának örök nevet szerezzen? Ki járatá őket mélységekben, mint a lovat a síkon, és meg nem bot-

EMLÉKEZÉS RÉGI IDŐKRŐL

---

lottak! Mint a barmot, amely völgybe száll alá, nyugodalomba vitte őket az Úr lelke: így vezérletted népedet, hogy magadnak dicső nevet szerezz!

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, hódolattal imádunk téged, mert te olyan Úr vagy, akiről az énekben is a zsoltárt énekelve vallhattunk és most is kijelentetted magad fülünk hallatára. Imádunk téged, Atyánk, mert a legteljesebben Jézus Krisztusban mutattad meg, ki is vagy te és már az Ószövetség lapjain keresztül is órá is akartál mutatni.

Azért is áldunk téged, hogy a mi atyáink is, szüleink, nagyszüleink, déd- és ükszüleink elmondhatták nekünk, megélhették előttünk, hogy ki is vagy te szabadító, megtartó Úrként. Köszönjük neked, hogy ez akkor is bátorítás, erősítés, ha ők már tenálad vannak.

Áldunk téged, hogy mi a gyászban is, amikor a gyász fájdalmát hordozzuk, előre tekinthetünk a szabadításra. Köszönjük a boldog örök élet drága reménységét.

És áldunk téged, hogy ezen az istentiszteleten a gyülekezet közösségében hozzád imádkozhatunk vigasztalásért, reménységért azért a családért is, akik a tíz évvel ezelőtt hozzád tért, hazament édesanyát, nagymamát búcsúztatták, és most emlékeznek rá. Köszönjük Irénke néni életét a gyülekezet közösségében és a lelki családban, ahogy élt. És arra kérünk téged, hogy bennünket is, mint gyülekezetet vigasztalj, erősíts. Arra kérünk, hogy egymást is tudjuk mindig bátorítani a nehézségek, bajok között a gyászban is.

És hálát adunk neked, hogy az elődeinkre tényleg azzal az örömmel és drága reménységgel emlékezhetünk, hogy ők a maguk idejében megtapasztalták szabadításodat, megtartó voltodat. És hadd lehessünk mi is így áldássá az utánunk jövő nemzedéknek, a gyermekeink, unokáink, déd- és ükunokáink számára. Kérünk téged arra, ma is ezért szólj hozzánk személyesen.

Urunk, mi itt a gyülekezet közösségében csendben, békében lehetünk. Szíriában, Törökországban lehet, hogy össze se tudnak jönni a te néped tagjai. De hisszük, hogy ők is, amikor te előtted vannak, akár ketten is vagy hárman, az Úr napján ők is imádkozhatnak téged, és a háborús helyzetben is, hisszük, hogy a tiéid a helyükön lehetnek.

Arra kérünk, hogy mi itt a csendben hadd tudjunk valóban rád figyelni. És erősíts, bátoríts bennünket, hadd tapasztaljuk meg mi is, milyen Isten is vagy te, amikor magadat olyan sashoz hasonlítod, aki ha kell, a fiókáit a hátán hordozza, a tollain emeli.

Jézusért hallgasd meg imádságunkat.

Ámen.

Igehirdetés

Tudjátok, hogy én nagyon szeretek és tudok is sízni, és a fiatalokkal minden évben, ha csak lehetett, együtt elmehettem. És pár éve történt, nagyon emlékezetes és a lelki életem számára is meghatározó élmény, hogy első vagy második nap a kezdőkkel együtt a nap elején ott voltunk a hűvös, hideg, szeles, ködös részén a hegynek, és a kék pályákon sielgettünk. Ott nem volt olyan kellemes az érzés. Aztán néhány csúszás után a haladókkal fölmentünk a tetőre, ahol a piros és fekete pályák vannak. Azok nehezebb pályák. És fantasztikus volt átélni, ahogy a felvonóval mentünk, és egyszer csak mögöttünk volt, illetve alattunk látszódott a felhő, és felettünk ragyogó napsütés, gyönyörű idő, a táj is szép onnan fentről, meleg volt. Egyáltalán nem volt az a jellemző, ami a lentebbi részeken. És nekem egyből eszembe is jutott – mondtam is a többieknek –, hogy de jó lenne, ha a kezdők minél hamarább megtanulnának jól sízni, hogy jöhessenek ők is föl velünk, mert hát odalent sokkal rosszabb a körülmény. És az is természetes, hogy amikor mégiscsak lefele is kellett ott is csúsznunk, tudhattuk, hogy most olyan kellemetlen, de semmi gond, nemsokára úgyis fönt leszünk és ott megint minden szép lesz.

Az ígét olvasva eszembe jutott és a házasság hete üzenetei miatt különösen is fontos lett, hogy ez a fajta tapasztalat ez egy fizikai körülmény – bár ennek volt számomra is lelki tartalma –, a hit és a reménység lelki távlatát nyitja meg számunkra. Lehet, hogy a lenti körülmények olyanok, amilyenek, sötétek, nem szeretemek még egy örömteli sportolás közben sem, de kiemelkedünk. Ismerjük a mondást: a felhők fölött mindig ragyog a nap. Nagyon kellemes és megható volt átélni ezt a szó fizikai értelmében is.

A mózesi kijelentésből hallottuk, erről szoktunk sokszor beszélni inkább, a madártávlat, a hit szempontjából, vagy a reménység szempontjából: a sas szárnyalása, és magasan van.

Milyen annak a hívő embernek a lelkülete, a lelki élete, aki lehet, hogy most nagyon kellemetlen, sőt sötét, fájó, fárasztó körülmények között kell, hogy élje a hívő életét egyénként és közösségként. Amikor nagyon is átérzi azt, amit így fogalmaz meg itt az ézsaiási prófécia majd a folytatásban, a 15. verstől, hogy szabadításért, megváltásért, megtartásért kell könyörögni az Úrhoz, az is lehet, hogy sírva az Úr népének. Teljesen reménytelen helyzetben levőre gondolva, aki számára nagyon fontos személy, és egyre nehezebb a helyzete, de közbenjáró imádságot mondani, szabadítást kérve az Úrtól érte. De ez a 15. verstől kezdődő szakaszban van, a könyörgés, a szabadításért való könyörgés konkrét leírása. Előtte itt a rész közepén bemutatja, hogy milyen lelkülettel hangzik az ének.

Nekünk itt nagyon könnyű helyzetünk van most úgymond. Bár a Covid alatt mi is sokat szenvedtünk. És van, aki, tudom, azért lett özvegy közte-

EMLÉKEZÉS RÉGI IDŐKRŐL

---

tek, mert a Covid idején elvitte a betegség a társunkat. Háború, földrengés, és ezeken a területeken ott vannak most is a lelki testvéreink. Akik a földrengés sújtotta területen vannak, keresztyénként nem is biztos, hogy eddig is olyan könnyű volt nekik megélni a hitüket. Hogyan mutatják ki, ha életben maradhattak egyáltalán? Vannak, akik biztos. Hogyan mutathatják meg az életükkel, az imáságukkal? Vagy ők hogyan imádkoznak szabadításért? Milyen lelkülettel imádkozhatnak ők is, amikor a szó legteljesebb értelmében nagyon nagy baj van fizikailag?

A házasság hete üzenetei miatt pedig, nem tudom, emlékeztek-e, hogy mi volt a hétnek a fő címe, itt tegnap a délutáni előadást közvetítettük a Youtube-csatornán keresztül, benne volt, hogy miért is lehet boldog a házasság akkor is, ha vannak esetleg bajok. De hadd említsem meg, hogy a szó lelki értelmében is lehetnek, vannak vagy voltak háborúk a házaspár között. Harctér az élet, és lehet, hogy azért is már a háború, mert már elhagyatott férj vagy elhagyatott feleség kellett, hogy legyél.

De az egyedülletben sem mindig egyszerű. Van, akinek ég az élete. Emlékeztek, Pál így mondta: „mert jobb házasságban élni, mint égni”. És szabadításért kell könyörögnöd. De milyen lelkülettel?

Vagy ha minden rendben van a házasságban, a gyerekekkel sincs semmi baj, mégis adódik valami. Bármi adódhat a körülmények tekintetében, amikor szabadításért, megoldásért, megtartásért könyörögtök házastársként is meg családként. A házasság az Isten népének a legkisebb sejtje. De milyen lelkülettel könyörögtök?

És itt egyfajta ellentmondás van, de az ige – hadd emeljem ki újra – éppen erre is mutat rá. Miközben imádkoznunk kell, és nekem is (nekem már sokszor volt könnyes a szemem ilyen nagyon nehéz imádságok során, amikor szabadításért, szabadulásért könyörögtem én is magam miatt, vagy másokért), de közben a lelkületem nem szabad, hogy keserű maradjon, reménytelen vagy türelmetlen, amikor még mindig várni kell a szabadításra. Mert a lelkületünket nem az határozza meg, amiért könyörgünk, amivel kapcsolatban ott vagyunk az Úr előtt közösségként is talán, hanem akihez.

És itt a próféciában nekem az olyan kedves tény önmagában, hogy ez a Károli fordítású Biblia a 7. vers fölé szakaszjegyzetként ezt jegyzi meg: emlékezés régi időkről. Bemutatja, hogy a próféta maga is, meg az Úr népe, aki hallotta ezt a próféciát, milyen lelkülettel könyörög, imádkozik megváltásért, szabadításért. Nem is az a kérdés tehát, hogy mi tölti be a prófétát, vagy akár bennünket is, hanem kivel van tele a szívünk. És itt az emlékezés szó fontos, kétszer is hallottátok.

Emlékezés a régi időkről – és ebben az emlékezésben felragyog a hívő embernek ez a – hadd mondjam így – boldog lelkülete, az Úr személye, az Úr jelleme, az Úr tökéletességei, meg az ő tettei miatti boldogság. Pedig

közben lehet, hogy sír, amikor imádkozik. De ott van ebben az emlékezésben a bűnbánat valósága is, meg az Úr neve dicsőségének a felragyogtatása.

Miért fontos tehát a szabadításért való imádkozó hívő ember lelkületénél ez: emlékezés a régi időkről; kire is mutat ez számára; hogyan látszik a bűnbánat és az Úr nevének a megdicsőíttetése egy ilyen élethelyzetben levő hívő ember vagy közösség lelkületében.

És még azt is hadd húzzam nagyon alá: háború, betegség, járványok, földrengés – emlékeztek, Jézus erről beszélt: „És mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül.” Ezért van válás, még hívő párok is elváltak a Pasaréti gyülekezetben is sajnos.

Az utolsó idők jelei ezek. Ezek szörnyűséges jelek. Vannak nagyon kedves jelek: az egész világon hirdettetik az evangélium – ez boldogító. De az utolsó idők jelei mégiscsak azt hirdettetik minden szomorú körülmény, igazság ellenére, hogy az Úr Jézus eljövetele közel van, és az Úr népe ne itt akarjon új égen és új földön élni, hanem az majd akkor jön el, amikor Jézus eljön. De az ilyen jelek megvalósulása közepette is az Úr népe, amikor imádkozik szabadításért, a helyén van hívő emberként az elveszettek között is, mert még mindig menti az Úr az elveszetteket, lássák a lelkületünk kisugárzásán, még síró imádságunk közben is, hogy ki is az az Úr, aki menteni akarja ma is az elveszetteket.

Emlékezés a régi időkről – az utolsó idők szenvedésinél is emlékezni a régi időkről.

Ézsaiás próféta, Jézus is úgy utalt rá, és én azokkal az írásmagyarázókkal és a lelkipásztorokkal együtt, akik itt Pasaréten szolgálhatunk, vallom, valljuk, hogy az az Ézsaiás, aki az 1-39. részt is leírta, és ezt most a jelentés, az üzenet miatt fontos is, mert amiről itt ír Ézsaiás a 8. században Jézus születése előtt, azok a 6. században történtek. Babiloni fogság, a babiloni fogságból való szabadulás ígéretei, annak a megnyilvánulása, és természetesen mindez a messiási ígéretek fényében még az új ég és az új föld dicsőséges ígéréteinek a felragyogtatásával is a legvégén.

De amit itt Ézsaiás leír a 8. században Jézus születése előtt a jövővel kapcsolatban, neki is nagyon személyes. Halljátok, így olvastuk itt, hogy: velünk cselekedett az Úr a régi időkben. Ézsaiás idejében is volt háború, volt földrengés, az Úr népe akkor sem volt egyáltalán tökéletes. Sőt! Elvitték az északi országrészt a fogságba az asszírok 722-ben, mert keményszívű volt a népe. Aztán a fogságból szabadulva Júda népe életében is látjuk, hogy egy kicsit könnyebb lett a körülmény, máris elbuktak. A királyok is, a királyi sarjhoz tartozók is. Gondoljatok Nehémiás könyvére. Nehémiás idején a házasságok egyáltalán nem voltak a helyükön. De Ézsaiás a 8. században megkapja az Úr kijelentését a jövőről, ezért ő úgy gondolhatja, nekem is, a mostani időmben, meg a népem minden szomorú igazságai el-

lenére, körülményekre nézve akkor, amikor ez be fog teljesedni, átélheti a régi idők emlékének a drága igazságát. Van kihez imádkozni.

„Az Úrnak kegyelmességeiről emlékezem.” Az új Károliban így van: „az ÚR kegyelmes tetteiről emlékezem”. Az a szó, amit mi kegyelemként szoktunk mondani leginkább. Csak jelzem nektek, hogy a 7. versben ez a szó – kegyelem –, ez keretezi az egész verset. Ez az első meg az utolsó szó a 7. versben, az ősi szövegben. Isten jelleme, személye a tetteiben is természetesen. Ezért szoktam így mondani, hogy tökéletességei. A tulajdonság szó most nem elég: tökéletesség. Hogy Istenről van szó.

Az ő kegyelme, kegyelmes tettei a régi időkben. Ézsaiás számára is a régi idők. Csak egy példát mondom: milyen kegyelmes volt az Úr, hogy Dávid volt az a király, akin keresztül az Úr meg akarta valósítani a messiási ígéretek végbevételét. Saul fia, Jonatán is ezt komolyan vette és ezt tudta: Dávid nem én leszek a király, hanem te. És Jonatán így tudta Dávidot erősíteni, mert ő is tudta, hogy mi az Úr kegyelmes tette a mi népünkkel. Értünk, velünk cselekedett az Úr.

Atyáinkkal – és a mózesi kijelentésben is ezt olvashattuk az ígélet földjére való bemenetel előtt. A gyermekek, unokák nemzedéke még az atyáik vétkeire is kellett, hogy gondoljanak, de akkor sem a bűn lényegére tekintve, hanem a szabadító Isten szabadító, megtartó voltára tekintettel.

Dicséretük – készül sírva könyörögni az Úrhoz a szabadításért a népe miatt is a próféta, de közben a lelkülete tele van dicsérettel, mert hát a régi idők emlékében az Úr csodás tettei.

Neked mennyire régre kell visszamenni a házasságodban, a családi életedben, a pasaréti gyülekezeti életünkben, hogy lásd a régi idők dicséretét? Lehet, hogy csak pár hónapot, pár hetet, pár napot, pár évet, évtizedet? Mindegy. És visszamehetünk még messzebb. Ézsaiás a 8. században Jézus születése előtt. A kijelentés a 6. század körülményei, mi meg a 21. században élünk, mi már Jézus eljövetele után vagyunk, aki mindent elvégezett, és várjuk az ő eljövetelét.

Kiválasztó szeretete ragyog föl különösen is Istennek. Kegyelmes tettei, kegyelmességei, mert kimondta: „Bizony az én népem ők, fiak, akik nem hazudnak.” El mered hinni magadról, hogy azt mondja az Úr rólad, hogy nem hazudsz? Én nem, ha magamra nézek, mert én már hazudtam, csak azt nem hallottátok. Mert azért annyira figyelni szoktam, hogy lelkipásztorként Pasaréten ne hazudjak. De bizony volt már, amikor egy helyzetben máskor sajnos hazudtam, és nagyon szégyellem, mert megijedtem egy nehéz élethelyzetben. De az Úr akkor is azt mondja rám is, hogy: nem hazudnak.

Itt van bűnről is szó: „Ők pedig engedetlenek voltak és megsomorították szentségének lelkét, és ő ellenségükké lőn, hadakozott ellenük.” Így van

az ősi nyelven: ő harcolt ellenük. Az Úr népe ellen. De ez a kijelentés is, amikor a súlyos bűnről beszél az Úr, mégis annak a fényében, hogy emlékezés a régi időkről, hogy amikor még az Úrnak így kellett viszonyulnia a népéhez. Gondoljatok a Kánaán földjén tapasztalt eseményekre rögtön Mózesék, Józsuéék utáni nemzedék életében, de már előtte is, a pusztai vándorlás során hányszor volt az Úr lelke megszorodva. Hogyne hazudtak volna! De akkor is az Úr! Az Urat látjuk, és rá emlékezünk, akkor azt kell látnunk még az ő népe bűnös volta ellenére is: higgyünk annak, amit az Úr mond az övéiről. Isten kiválasztó szeretetének a valósága.

Abban is látszik ez nagyon, ez a gondolat, hogy a 9. versben ez különösen is a szenvedések között fontos: „Minden szenvedésüket Ő is szenvedte, és orcájának angyala megszabadította őket, szerelmében és kegyelmében váltotta Ő meg őket, fölvette és hordozta őket a régi idők minden napjaiban.” Az ő népe számára pedig megtartó – a 8. vers zárókifejezése. A megtartó szó az a héber nyelven, aminek a fordítása magyarul névként, Jézus. Nem sokszor szerepel ez a szó azokban a történetekben, ahol az Úr kegyelmes tettei vannak, mert sok szó van az Úr megtartó voltára, de amikor ez szerepel, ez nem véletlen. És itt is ez szerepel.

Ez a „minden szenvedésüket Ő is szenvedte”, az ősi szövegnek a leírt volta és a jelentési lehetősége miatt engedjétek meg, hogy nem megyek bele a részletekbe, csak fogadjátok el, hogy az írásmagyarázók – hála az Úrnak, hogy vannak hívő írásmagyarázók – segítenek megérteni. Két lehetőséget is kiemelnek a jelentésnél. Mind a kettőt mondom, mert magáért beszél.

Az első arra utal, hogy ha szenvedett is az Úr népe, de nem az Úr miatt. Ha szenvedett is az Úr népe, nem azért volt, mert ő ellenük volt. Ezért akartam előbb elmondani azt nektek, hogy még az Úr népe bűnei miatt is olvasni kell ezt, hogy harcol az Úr ellenük. De a következő mondatban pedig ebben a jelentésben: de ha szenvedtetek is, az nem miattam volt. A Sátán akarja elhíttetni veled kapcsolatban is mindig, hogy nehogy azt gondold ám, hogy az Isten megbocsát, meg helyre tud állítani, meg, ha már milyen az életed, akkor el fogsz pusztulni örökre természetesen, és semmi nem fog helyreállni – ez a Sátánnak a vádja. Az Úr azt mondja: ha szenvedned is kell talán, még lehet, hogy a bűnöd is ott van, de nem miattam.

A másik jelentés az is bátorító, ezt fordította Károli is: minden szenvedésüket ő is szenvedte. Ez hatalmas kijelentés, hogy az az Isten, aki tökéletes, át tudja érezni, át tudja élni ezt. De hát nem kell csodálkozni, az 53. rész Ézsaiás könyvében – remélem, emlékeztek – az Úr szenvedő szolgája. Az Úr, az Isten és az ő Felkentje, csak hogy az ő Felkentje Jézusra mutat. Emlékeztek, Jézus mondta is, a 61. részt idézi, amikor elmondja: „Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallástokra.”

Szenved az Úr az ő népével együtt. Dániel három barátja nem úgy menekült meg, hogy nem dobták be őket a kemencébe, hanem bent voltak. De mi történt? Ott volt az Úr velük. Az Úr jellemzője ez: az ő orcájának angyala megszabadította őket. Ez a kifejezés is mutat arra, hogy mennyire közel van az Úr. Az ő dicsősége nem lehet egy az egyben, mert akkor elpusztulna a népe, ezért az ő orcája angyala. De közben ez a kifejezés utal arra is, amit máshol meg úgy olvasunk, hogy az Úr angyala. És emlékeztek, a mózesi történetekben olvassuk, hogy az én angyalom megy előttetek, vagy menjen előttetek. Ki akarja fejezni az isteni személy közelségét, hatalmát, de most különösen azt, hogy nagyon közel van. Az ő orcája angyala – ahogy édesapa és édesanya közel van a gyermekhez. Nem tudom közelebb hozni számotokra. Különösen mikor szenvednek.

Hordozta őket, mint sas a fiókáit – hallottuk – vagy mint pásztor a báránkját. Beteg, elveszett volt és nagyon összetört, akkor a vállára veszi a pásztor a bárányt. A bárány mindig akkor van legközelebb a pásztorhoz, amikor az ölében hordozza, vagy a vállára veszi. Ez is Ézsaiásnál olvasható volt nem is olyan régen.

Így hadd hozzam elétek, mivel a házasság hete utolsó napjában vagyunk, hadd hozzam elétek azt a kérdést, elsősorban akik házasságban éltek, de lehet, hogy még nem, vagy már nem, de mivel az Úr és a népe szeretetkapcsolatát kifejezi a házasság szerelme, szeretetkapcsolata, mindenkinek szól a kérdés, csak a házások miatt lehet a legszemélyesebb. Hogy emlékeztek-e arra, akik itt a gyülekezetben kötöttetek esetleg házasságot vagy református istentisztelet volt a házasságkötésetekkor, hogy a fogadalmatételben mit kellett megfogadnotok az után, miután ez elhangzott: hozzá hű leszek, vele megelégszem, vele szentül élek. És utána mi jött? Vele tűrök, vele szenvedek. Minden szenvedésüket ő is szenvedte. Ezek szerint tehát bármilyen körülmény, ami a férjednek vagy a feleségednek szenvedés, de már akkor neked is.

Apás szülés. Hallottuk a héten, volt, hogy mamás szülés, mert a papa lebetegedett és valaki másnak kellett ott lenni és segíteni a szülésnél. De minden szenvedésüket ő is – tehát amikor a házasságokban nehéz körülmény van, sírva könyörögtök talán, meg mások is, a gyülekezet is lelki családként, hányszor könyörögtünk sírva. De az Úr szempontjából meg a 'vele szenvedek' titkát, az Úr a 'vele szenvedek, meg a vele tűrök' titkát úgy adja meg, hogy mennyei körülmények, soha semmi baj nincs a házasság körülményeiben? Még abban is az Úr neve dicsősége a régi idők emlékében, hogy együtt szenvedünk, de közben az Úr szeretete is ebben megmutatkozik. És így lehet számunkra fontos, hogy ezek szerint a régi idők emléke azt hirdeti, hogy akik ezt az Urat még egyáltalán nem ismerik, lehet, hogy éppen akkor ismeri meg a leginkább rajtunk keresztül, amikor lát-

ják, hogy hogyan szenvedünk együtt, hogyan túrunk együtt, és ebben hogy van jelen az Úr, mert ő is velünk együtt hordozza. Szabadításért könyörgünk, várjuk a szabadítást, de tudhatjuk, az Urat ez nem hagyja hidegen.

És a 10. versben, ahogy ott van és mondtam már: de ti engedetlenek lettetek, tehát a nép engedetlen lett, az Úr ellenetek harcol. Ott a bűn. Azért a bűn az komoly dolog. A bűn elválaszt az Úrtól bennünket. És az Úr valóban nem nagyvonalú. Nem is ez a szó van itt, hogy nagyvonalú az Úr, hanem kegyelmes. Komolyan veszi a bűnt. Ő harcol ellenük, harcolt ellenük.

De mikor így viszonyult az Úr a népéhez a régi időkben, akkor is azért, hogy bűnbánatra juttassa őket. És ott van a folytatásban: „S megemlékezék népe a Mózes régi napjairól: hol van, aki őket kihozta a tengerből nyájának pásztorával? Hol van, aki belé adta az ő szentséges lelkét?” Ott vannak ezek a kérdések, amik egyértelműen mutatják, hogy az Úr népe nagyon jól tudja, hogy a régi időkben milyen jó volt az Úrral. De aztán rá kellett döbbsenniük, hogy mi viszont elhagytuk az Urat. Igen, mi vétkezünk. Az emlékezésben ott van tehát a bűnbánat valósága.

Emlékezés bűnbánattal. Tudod, hogy miattad ment tönkre a házasságok. Azért tudod, mert megismerted az Urat és az Úr leleplezte. De akkor nem az van, hogy kész, vége mindennek, semmi nem történhet már. Dehogyan! Az Úr azt hirdeti, az ő kegyelme volt, ami miatt különösen is, de itt van: megemlékezett népe, hogy a régi napokban, amik történtek, azért is ott vannak az emlékünkből, mert tudjuk, hogy ki az Úr. És az Úr nem aszerint viszonyul hozzánk, ami éppen a bűnnel kapcsolatos jellemzőnk, hanem aszerint, amilyen ő. A hívó nép bűne hol van? Nem is hol: kin van? Mert nemcsak a betegségeinket hordozta Jézus, hanem a bűneinket is, sőt, az ítéletünket is.

Ehhez az ígéhez Gedeon történetéből csak egy emlékeztető. Azért csépel titokban, mert a midianiták ítélete van az Úr népén. Jön az Úr angyala, köszön neki: „Az ÚR veled van, erős vitéz!” És Gedeonból egyből feltör: – Hát hogyhogy az Úr velem? Hát hol van az Úr? Hát hol vannak azok az igazságok, amikről hallottam én is az atyáimtól? Aztán a Gedeon-történetet ismeritek, hogy háromszáz emberrel elég volt megszabadítani a midianitákkal szemben az Úr népét.

„Miért mondod Jákób és szól széként Izráel: Elrejtetted az én útam az Úrtól, és ügyemmel nem gondol Istenem?” (Ézsaiás 40,27) Vagy 49. részben: „És szól Sion: Elhagyott az Úr engem, és rólam elfeledkezett az Úr!” Ilyen érzések, ilyen kijelentések az Úr népe szívében. De mikor ott a bűnbánat valósága, mert az Úr bűnbocsátó kegyelme megszabadította őket, akkor kiderül: „megemlékezett népe a Mózes régi napjairól”. Helyre lehetett állnunk. Most már helyreálltunk.

Itt is a héber szövegnek két jelentése van. Az előbbiekhez hasonlóan mind a kettő bátorító. Az egyiknél az Úr emlékezik meg: megemlékezett az Úr arról, hogy és akkor most is az ő népe számára kinek mutatja magát. Megemlékezett az Úr népéről az egyiptomi szabadulás idején és aztán kimenekíti őket. Vagy megemlékezett az Úr Noé idején arról, hogy ítélte, még az állatokról is megemlékezett, és egyszercsak az özönvíznek vége szakadt. A másik jelentés fordítását a Károli ott adja, ahol a nép emlékezik meg az Úrról. Hadd húzzam újra alá, hogy félre ne értsétek: a héber szövegben, ahogy szerepel, mindkét jelentés bátorító üzenet lehet. Megemlékezel, fáj a bűn, még a bűn miatt is, vagy a bűn következményei miatt is szabadításért könyörögsz sírva, de közben az Úrra emlékezve tudhatod, hogy ő kicsoda, és mit végzett el a régi időkben.

Nekünk az Úr Jézus személyében még az Ézsaiásnál is még magasabbban lehet ez valóság. Ézsaiás is meg az Úr Jézus születése előtti 6. században élt népe is tudhatta, hogy a Messiás el fog jönni. De mi már utána vagyunk az eljött Messiás elvégzettetett váltságművének.

És itt érthető, hogy nem véletlen, hogy nem csupán a bűnbánat öröme, békessége lehet ott még a szabadításért való imádság közben is a lelkületünk szempontjából, hanem ott van az Úr, az Isten neve dicsőségének a felragyogása. Végső soron mindent azért tett az Úr, itt konkrétan a Mózes idejében végbe vitt szabadításával – Egyiptomból kihozta a népét és bevitte őket a békesség földjére, az ígéret földjére –, hogy az ő neve dicsősége felragyogjon.

Az Úr neve dicsősége felragyog az által, ahogy megmutatja, hogy a szabadításért könyörgő népe kihez is imádkozik szabadításért. Milyen lelkület tölti be az ő népét, amikor tudja, hogy ki az az Úr, aki a régi időkben is ezt tette, hát akkor most is ezt fogja. Jézus Krisztus által, aki szintén megtapasztalta a földi élete során, hogy ő is volt, hogy imádkozott szabadításért. Egyszer mindenképpen, ott a Gecsemáné kertben. Ott a megváltás titka miatt szó se lehetett az ő számára szabadításról, csak neki kellett ezt átélni. Őt elhagyta az Isten. De hogy is mondja az ézsaiási prófécia? „Elhagyott az Úr engem, és rólam elfeledkezett az Úr! Hát elfeledkezhetik-é az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkeznének is ezek: én te rólad el nem feledkezem.”

Jézus Krisztust, az Úr Jézusban elvégzett váltságot, szabadítást láthatjuk, órá mutat a Mózes idejében megmutatott isteni szabadítás minden része. És az ószövetségi próféciaiban Ézsaiáson keresztül az ószövetségi népet is így bátoríthatta, minket is, különösen is a szabadításért való imádságainkra gondolva. Mert olyanok a körülmények, nagyon sötét és hideg és rettenetes, de a hegytetőn, ott ragyogó napsütés, ott minden boldogító.

Az új ég és az új föld örök dicsőségében a szó legteljesebb értelmében meg fog ez valósulni – ezzel fejeződik be ez a bibliai könyv, ez a 65-66. részek, itt a 63. rész. Nagyon közel vagyunk már. De addig is, amíg az a szabadítás nem jön el, e földi élet minden szenvedései, utolsó idők szenvedései közepette is az Úr népe tudhatja, ki is a mi szabadító Istenünk. Emlékezzünk mi is erre, és így bízunk, reménységben.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, imádunk téged, hogy igaz a te igéd. Már az ószövetségi időben is, mi meg most élve a te néped tagjaiként és közösségként az Úr Jézus elvégzettett váltságműve miatt még inkább tudhatjuk, mennyire igaz.

És azt is tudod, hogy mi is szeretnénk így emlékezni. Köszönjük, hogy erre most bátorítottál is, köszönjük a vigasztalását a te szavadnak. Segíts, hogy valóban így lehessünk hűséges imádkozók, könyörgők, közbenjárók szabadításért könyörögve is.

Olyan nagy kiváltság, hogy most az istentiszteleten is imádkozhatunk azokért, akik nem ismernek még így téged. Urunk elvesznek mindörökre, ha nem térnek meg. De köszönjük, hogy mi is lehetünk a te eszközeid számkra, hogy megismerjék Jézust, hozzád térjenek. Áldunk, hogy még mindig hangzik az evangélium, a vigasztalás, a szabadítás evangéliumának a drága híre. Köszönjük, hogy ma is hozzád lehet térni.

És kérünk téged, hogy ne csak szavunkkal, hanem valóban az életünkkel is így éljünk. A házasságunkban, a családuknk életében, a lelki család életében hadd látszódjon, hogy kik is vagyunk mi a te gyermekeidként.

És köszönjük, hogy egymást is erősíthetjük, bátoríthatjuk mindig. Magunkra gondolva is kérjük ezt, hogy legyünk hűségesek az imádkozásban, vezetőinkre, népünkre, szenvedő tagjaira a mi népünknk, Kárpátalján különösen is.

De köszönjük, hogy valóban gondolhatunk a háborúban és a földrengés sújtotta területen élőkre, akik a tieid, különösen is. Köszönjük, hogy te megtartó Úr vagy, adj ott szabadítást a körülményekben, de előtte lélekben is, kérünk.

Most hallgasd meg a mi csendben elmondott imádságunkat is, kérünk.
Ámen.

Emlékezetet szerzett az ő csudálatos dolgainak; kegyelmes és irgalmas az Úr. [...] Cselekedeteinek erejét tudtul adta az ő népének, [...]. Kezeinek cselekedetei hűség és igazság; minden ő végzése tökéletes.

Zsoltár 111,4.6a-7

89,1.7 ének

1. Az Úr-nak ir-gal-mát ö-rök-ké é- nek-lem,
És hú-sé- ges vol-tát min-den-kor hir- de- tem,

Mert mondom, hogy megáll mind-ö-rök-ké ir-gal-ma,

Me-lyet úgy meg-é-pít, hogy meg-áll-jon min-den-ha,

És hogy mind az é-gig e-rő-sí-ted, meg-tar-tod

Te szent i-gaz-sá-god és a te fo-ga-dá-sod.

Boldog a nép, amely tenéked örvendez,
Minden dolgát, Uram, ez viszi jó véghez.
Fényes orcád előtt ezek járnak merészen,
És a te nevedben örvendeznek szüntelen,
Mert nagy dicsőségre őket felmagasztalod,
És jótéteményed rajtuk megsaporítod.